

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ”

гр.Велико Търново, ул. Мармарлийска № 13 тел.: 062/539 410, e-mail: info-300103@edu.mon.bg

Утвърждавам:

директор

Наименование на иновацията:

„Млади откриватели - от познанието към професиите“

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за ФАКУЛТАТИВНИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
на ученици от II б клас в група : „Млад откривател“
за учебната 2026/2027 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА

Учебната програма за факултативни учебни часове (ФУЧ) по “Млад откривател“ е предназначена за ученици от **втори клас** и е разработена в съответствие с Държавните образователни стандарти за учебното съдържание в културно-образователните области „**Природни науки и екология**“, „**Математика**“ и „**Технологии и предприемачество**“. Програмата е съобразена с действащите учебни програми по **математика, родинознание / човекът и природата, технологии и предприемачество и изобразително изкуство** за съответния клас.

Основната цел на програмата е да постави **устойчиви основи на STEM обучението** (наука, технологии, инженерно мислене и математика) чрез интегриран, практически и достъпен за възрастта на учениците подход. Тя надгражда знанията, уменията и нагласите, формирани в първи клас, като създава условия за осмисляне на явленията от заобикалящия свят и за изграждане на положително отношение към природата, здравето и човешката дейност.

Иновативното учебно съдържание и прилаганите методи на преподаване са насочени към **учене чрез преживяване и действие**. В процеса на обучение учениците участват в разнообразни практически дейности като:

- извършване на **прости опити и наблюдения**;
- изработване на **модели и макети**;
- елементарни **изчисления и измервания**;
- работа по задачи, изискващи **сътрудничество и екипна работа**.

Чрез тези дейности децата развиват умения за **наблюдателност, логическо и причинно-следствено мислене**, умение да задават въпроси, да правят предположения и да достигат до изводи, съобразени с възрастовите им особености. Акцент се поставя върху формирането на **познавателна активност, самостоятелност и увереност** при решаване на практически задачи.

Осъществяването на връзката **теория – практика** създава условия учениците да осъзнаят значението на научните знания в реалния живот и да изградят отговорно поведение. В рамките на занятията второкласниците и третокласниците се запознават с **лично значими теми**, свързани със здравословния начин на живот, полезните и вредните вещества, опазването на околната среда, както и със света на професиите и необходимите умения за тяхното упражняване.

Част от иновативната идея на програмата е включването на **посещения в различни институции**, чиято дейност е свързана с природните науки и разглежданите учебни теми. Тези посещения имат за цел да разширят житейския опит на учениците, да ги запознаят с реална работна среда и да стимулират интереса им към различни професионални области. Предвижда се активно участие на учениците в практически дейности и наблюдения, съобразени с тяхната възраст.

Учебната програма е разработена за **32 учебни часа**, като осигурява възможност за гъвкаво и творческо прилагане на STEM-подхода в началния етап на образование. Част от часовете - 25% / 8 на брой/ ще се провеждат от учител по биология и химия поради спецификата на темите и по-доброто поднасяне на новите знания. От глобалните теми, това са темите „Природозащитник“ и „Изследовател“.

I. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОДГОТОВКА В КРАЯ НА КЛАСА

Глобални теми първа година	Знания, умения, отношения и компетентности като очаквани резултати	Нови понятия
Природозащитник	Разпознават основни растения и животни; знаят какво е природна среда; разбират замърсяване, рециклиране, отпадък, ресурс	Замърсяване, Рециклиране, Отпадък, Ресурс
Изследовател	Изграждане на хипотеза/ предположения/ експеримент и потвърждаване	Наблюдение, Изследване, Експеримент, Инструменти
Строител	Видове материали – изолация, спестяване на енергия/ къщичка от изолационни материали	Строителни материали, План Конструкция
Фермер	Отглеждане на здравословна храна / на пазар за местни плодове и зеленчуци / рецепта за здравословна храна	Селскостопански животни, Земеделски култури, Засаждане, Поливане Реколта
Ветеринарен лекар	Домашни любимци / Грижи/ предпазване от болести	Преглед, Ваксина, Лечение, Стетоскоп,
Метеоролог	Сезони / прогноза за времето/ посещение на Метеорологичната станция /	Видове облаци, Ветропоказател, Дневник на времето, Прогноза

II. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

За нови знания	6 часа	20 %
За затвърдяване, обобщение, упражнение и практически дейности, проектна работа	18 часа	56 %
Посещение на институции	2 часа	6%
Подготовка и представителна изява	2 часа представителна изява – гости 2 часа подготовка за изява	6% 6%
За дискусия/ Анкета	2 часа	6%

Водени от класния ръководител - Калинка Бонева	24 часа
Водени от външен учител - Таня Илиева	8 часа
ОБЩО часове за класа	32 часа

IV УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	Тема	Ръководител	Брой часове	Вид	Компетентности, като очаквани резултати	Нови понятия	Контекст на дейности	Методи
1	Дискусия	Калинка Бонева	1	УПР	Учениците научават какво ще представляват допълнителните занятия от факултативните часове.	Факултативен час Иновация	Обсъждане на предстоящите занятия	Диалог, игра
2	Природозащитник	Таня Илиева	1	НЗ	Учениците разпознават основни растения и животни; знаят какво е природна среда; разбират замърсяване, рециклиране, отпадък, ресурс	Растения, животни, замърсяване, рециклиране, отпадък, ресурс	Класна стая, двор, околна среда	Обсъждане, наблюдение, групова работа
3	Природозащитник	Таня Илиева	1	УПР	Учениците обясняват как човешките действия влияят на природата; предлагат идеи за опазване на околната среда; правят избори за намаляване на отпадъците	Човешко влияние, опазване на околната среда, многобройни предмети	Класна стая, двор, градина	Дискусия, проекти, наблюдение
4	Природозащитник	Таня Илиева	1	УПР	Учениците сортират отпадъците; спазват правила за поведение; участват в дейности за опазване на околната среда	Отпадъци, сортиране, правила за поведение	Класна стая, двор, градина	Практически упражнения, наблюдение, работа в екип
5	Природозащитник	Таня Илиева	1	УПР	Учениците наблюдават растения и животни; описват видяното; проявяват грижа за природата; развиват любопитство	Наблюдение, екологично мислене, отговорност	Класна стая, двор, градина	Наблюдение, рисунки, дискусия, работа в група
6	Строител	Калинка Бонева	1	НЗ	Учениците разбират какво прави строителят; знаят за екипна работа; научават, че всяка сграда започва от план; познават строителни материали; имат представа за използване на прости инструменти; осъзнават безопасността	Строител, строителство, строителни материали, план	Класна среда, работа в група, наблюдение на материали	Обсъждане, наблюдение

7	Строител	Калинка Бонева	1	УПР	Учениците имат представа как се използват инструменти; осъзнават значението на безопасността	Инструменти, безопасност	Класна стая, дворно пространство	Демонстрация, обсъждане
8	Строител	Калинка Бонева	1	УПР	Учениците развиват познавателни и практически умения – разпознават материали, подреждат по вид и форма, следват план, сглобяват модели, измерват разстояния	Материали, чертеж, конструкция	Моделиране на блокчета, картон, конструктор	Практически упражнения, работа в екип
9	Строител	Калинка Бонева	1	УПР	Учениците развиват социални, творчески и личностни умения – работят в група, разпределят задачи, измислят проекти, чертаят планове, проявяват търпение и уважение към труда	Личностно развитие, творчески умения	Класна стая, работа с материали и модели	Творчески задачи, наблюдение, дискусия
10	Изследовател	Таня Илиева	1	НЗ	Учениците разбират какво е наблюдение, изследване, експеримент; познават прости инструменти; различават факт от мнение; осъзнават, че изследването помага за откриване на нови знания	Наблюдение, изследване, експеримент, инструменти	Класна стая, двор, наблюдение на природата	Обсъждане, демонстрация, наблюдение
11	Изследовател	Таня Илиева	1	УПР	Учениците наблюдават предмети, растения, животни; описват видяното с кратки изречения, рисунки или таблица; забелязват промени и зависимости	Наблюдение, описване, таблица, промени	Класна стая, двор, градина	Практически упражнения, рисуване, записване на данни
12	Изследовател	Таня Илиева	1	УПР	Учениците събират и обработват информация – броят, измерват, сравняват; записват резултати в рисунки, кратки текстове или схеми; подреждат информация по групи; правят прости изводи	Събиране на данни, измерване, групиране, извод	Класна стая, лаборатория, работа в групи	Практически упражнения, диаграми, дискусия
13	Изследовател	Таня Илиева	1	УПР	Учениците провеждат елементарни експерименти; работят в екип; представят резултатите – рисунки, схеми, кратки текстове; развиват любопитство, увереност, старание	Експеримент, работа в екип, презентация, личностно развитие	Класна стая, лаборатория, работа в групи	Експеримент, работа в група, представяне, наблюдение
14	Ветеринарен лекар	Калинка Бонева	1	НЗ	Учениците разбират ролята на ветеринарния лекар; познават основните нужди на животните;	Ветеринарен лекар, животни, преглед, ваксина, лечение	Класна стая, ролеви игри,	Обсъждане, демонстрация, наблюдение

V СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Осъществява се текущо формиращо оценяване чрез поставяне на значки-похвали в електронния дневник. Оценяването на знанията не се свързва с формулиране на определения или наизустяване и цялостно възпроизвеждане на конкретна текстова информация. Проверката е насочена към практически умения, свързани с проучване на факти и събиране на информация, работа по проекти и прилагане на изучените знания за природата и обществото в конкретна практическа ситуация. Устната оценка е аргументирана и подпомага формирането на самооценката на ученика. В края на учебната година, учениците получават грамоти за участие в занятията. Извършва се анкетно проучване, което подпомага проследяването на нагласите на учениците към участието им в проекти и извънкласни занятия и ФУЧ.

VI ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Ключови компетентности	Примерни дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	Развитие на умения за работа с различни видове текст – научен и научно популярен. Обогатяване на езиковата култура чрез използване на специфична научна терминология. Създаване на текст при спазване на правописни и правоговорни правила.
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите</i>	Чрез изследване и анали на резултатите на лабораторни експерименти подобрява логическото и аналитично мислене.
<i>Умения за учене</i>	Учене чрез опит и практически дейности
<i>Социални и граждански компетентности</i>	Развитие на уменията за общуване. Проявяване на толерантно отношение и приемане на различни гледни точки при обсъждания и дискусии. Изграждане на гражданско самосъзнание.
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	Организация и осъществяването на различни дейности сред връстниците си. Извършване на експерименти и наблюдение на процеси.
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	Изготвяне на модели, макети, постери и мултимедийни продукти с творческа насоченост. Изразява позиции по екологични проблеми.
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	Формиране на критично отношение към замърсяването на околната среда. Осъзнаване от необходимостта от разумно използване на природните ресурси и личната отговорност за опазване на собственото здраве и природната среда. Запознаване с различните видове професии и ранно кариерно ориентиране.